

at denne hele Sag, som vedrører ethiske og moralske Spørgsmaal om, hvorledes man vil agitere og benytte den Indflydelse, man kunde have, naar det paa ingen Maade er i Strid med Loven, bevæger sig paa et Omraade, som slet ikke egner sig til at gjøres til Gjenstand for Kritik her eller til Udtalelser i Betænkningen. Det er kun det, jeg har at indvende; forøvrigt er jeg enig i, hvad der er udtalt.

Alberti: I Betænkningen bemærkes det, at der er indkommen Klager over det utilstedelige Valgtryk, som er anvendt fra Bregentved i forskellige Skrivelser og ved udsendte Bud til mere eller mindre afhængige Folk paa Godset. De Forhørsudskrifter, som ere fremkomne, levere ganske gode Bidrag til Oplysning af de Valgtryk, som de store Godseiere have fundet det passende at lægge paa de Afhængige og Undergivne ved Folkethingsvalget den 28de Januar. Disse Valgtryk ere fremkomne i fine og meget tiltalende Former, som om de blot gik ud paa at faae Afstemningen efter den politiske Overbevisning ogsaa hos de Undergivne. Der findes i Altsyn her om Valget i Storehedinge en saadan Tiltale til de Undergivne. Det er en Skrivelse paa faa Linier, der er undertegnet af F. Moltke-Bregentved — det er Lehnsejendommen af Bregentved — af Bermin — det er Godsforvalteren paa Lehnsgodset Bregentved — og endvidere af Stillere for Kultusminister Scavenius, Heinrichsen af Frøslev — det er en Stolelærer — Andreassen af Tryggevælde — det er en Forpagter — og D. Müller fra Juellinge — det er ogsaa en Forpagter. Denne Tiltale til afhængige Personer paa Grebstabet Bregentved lyder saaledes: „Det vilde være os kjært, om De, saafremt deres politiske Overbevisning maatte tillade det, vilde give Møde til Valget til Rigsdagens Folkething i Storehedinge Fredag den 28de Januar 1887 og stemme paa Kultusminister Scavenius“. „Saafremt deres politiske Overbevisning maatte tillade det“ — det er den Vending, som Udvalget har taget som Grundlag for ikke at henregne disse Skrivelser til Trusler; men efter den Oplysning, som Forhørene give, maa det dog antages, at disse Skrivelser ere fremkomne i den Hensigt at paavirke de Undergivne. Grev Moltke-Bregentved og Godsforvalter Bermin ere slet ikke Vælgere i Storehedinge-Kreds; de bo i Sorø Amt og høre til Ringstedkredsen. De komme altsaa ind i en fremmed Kreds, hvor de have Undergivne, for at bearbejde Stemningen. De sende ikke blot Breve derhen, men de

sende en kyndig, en øvet, en betroet Emisær derhen. Denne Mand kaldes i Forhørene med Ægenavnet Huggelut, og han siges at høre hjemme i Højentorp. Ellers bærer han det gode danske Navn Niels Petersen og er ikke videre end Murer, men han beskrives, ikke af mig, men af Godsforvalter Bermin, som en Mand, der er øvet i slige Sendinger, og som ikke lader sig genere af at blive kastet paa Døren. Naar han bliver kastet ud af Forhusets Dør, kommer han lige glad ind ad Baghusets Dør og arbejder fremdeles overfor de Personer, som hans Overordnede opgave ham i dette Diemed, for Kultusminister Scavenius. Denne Mand blev sendt omkring med Skrivelserne, og han blev da navnlig instrueret til at henvende sig i Karise Sogn og Haarlev Overdrev; han skulde ikke gaa til Selveiere og selvstændige Mænd, men han skulde gaa til Jæstere, til Leiehusmænd og andre Afhængige — det er ikke mig, der siger det, det forklarer Godsforvalteren Bermin i Forhøret i Stevns og Faxe Herreders Extraret — og det gjør ogsaa denne Mand, og han har ikke blot den Skrivelse med, men Godsforvalter Bermin tilstaa selv, at han har givet ham en anden Skrivelse, men den kan Godsforvalter Bermin ikke fremlægge i Retten, den er forkommen; men tilfældigvis er der en Venstremand, der bor i en By af det sidste Navn Pebringe; han har ogsaa set den Skrivelse, idet han er truffen sammen med Huggelut, med Grevens Emisær, og denne Venstremand siger, at i Skrivelsen staar ikke blot, at Huggelut skal gaa omkring til de og de Personer og faae dem til at stemme paa Minister Scavenius, hvis deres Overbevisning tillader det, men at han, hvis han ikke kan opnaa det, skal sørge for, at de blive rent borte fra Valget; thi saa faar Modkandidaten, Hr. Høgsbro, færre Stemmer, og derved vil altsaa Minister Scavenius Valg blive lettet. Det er den Forklaring, som Godsforvalteren har givet. Greven har ogsaa været i Forhør, men han har trukket sig tilbage eller er dimitteret, som det hedder i Retsproget, og ogsaa i denne Sag, efter en meget kort Forklaring, hvor han har vedkjendt sig sin Underskrift paa det Papir, som jeg tillod mig at oplæse. At disse Emisationer have en betydelig Interesse for de Paagældende, ser man blandt Andet deraf, at baade Hr. Bermin og selve Huggelut, begge Vælgere i Ringstedkredsen, maa møde paa Valgdagen i Storehedinge og forsinde saaledes at støtte Høstemanden i Ringsted, som dog ogsaa var en fornem Mand, der godt trængte til at faae Valgtryk anvendt